

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
โรงเรียนโนนห้องวิทยาคาร อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนโนนฮ่องวิทยาคาร ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้มากำหนดเป็นมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย เพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาตินโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต

โรงเรียนโนนฮ่องวิทยาคาร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๓
ส่วนที่ ๒ แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔
การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ (Risk Assessment)	๔
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๖
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)	๗
ขั้นตอนที่ ๕ แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่ในการปฏิบัติงาน	๗
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๙
ส่วนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑๑
๓.๑ ผลการระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk Identification)	๑๑
๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk Identification)	๑๓
๓.๓ ผลการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๑๖
๓.๔ ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk-Control Matrix Assessment)	๒๑
ส่วนที่ ๔ มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๓

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ ตัวอย่างตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)	๔
๒.๒ ตัวอย่างตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)	๕
๒.๓ ตัวอย่างตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๖
๒.๔ ตัวอย่างตารางระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๗
๒.๕ ตัวอย่างตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๘
๒.๖ ตัวอย่างตารางมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง	๙
๒.๗ ตัวอย่างตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๐
๒.๘ ตัวอย่างตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑
๓.๑ ผลการระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๑๒
๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน แยกตามรายสีไฟจราจร	๑๓
๓.๓ ผลการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk level matrix)	๑๔
๓.๔ ผลการวิเคราะห์ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๑๕
๓.๕ ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๑๖
๔.๑ แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน	๑๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กรหน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริต หรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหาร

งบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัท จำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติเป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ ตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนชุมชนบัวคำ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้โรงเรียนชุมชนบัวคำ ทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือ มีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริตและเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
  ๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
  ๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และประชาชนตรวจสอบได้
๒. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนที่ ๒

แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ (Risk Assessment)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของ ความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับ ความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือ จำนวนเงินที่ชัดเจนได้

โดยขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงมี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยง ซึ่งขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนเท่านั้น และในการประเมินต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงแต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการ ดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยง การทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ความเสี่ยง (Risk Identification)	รายละเอียด
Know Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา / พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติดำเนินการอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา / พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ตารางที่ ๒.๑ ตัวอย่างตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknown Factor
	อธิบายรูปแบบพฤติกรรมการณ์ประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนของกระบวนการหรืองานที่เลือกมาทำการประเมินความเสี่ยงว่ามีโอกาสหรือความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน		

ตารางที่ ๒.๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น รูปแบบพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนเท่านั้น และควรอธิบายพฤติกรรมความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง Known
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง Unknown Factor ก็ได้
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

เป็นการนำข้อมูลจากตารางที่ ๒.๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของแต่ละโอกาส / ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนออกตามรายสีไฟจากรเขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจากร โดยมีความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจากร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒.๒ ตัวอย่างตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจากร)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

ตารางที่ ๒.๒ ให้นำโอกาส / ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนจากตารางที่ ๒.๑ นำมา แยกสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ตามไฟสีจราจร ดังนี้

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

นำโอกาส / ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จาก ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน โดยค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงาน นั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยง ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้ กิจกรรมหรือ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตรภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๒.๓ ตัวอย่างตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง

ตารางที่ ๒.๓ ให้นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยง ในช่องสี่เหลี่ยม และสีแดง จากตารางที่ ๒.๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยง	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		(ค่าควรเป็น ๓ หรือ ๒)	(ค่าควรเป็น ๑)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ให้นำค่าความเสี่ยง (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๒.๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๒.๕ ตัวอย่างตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส / ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๒.๕ ให้นำค่าความเสี่ยง (ความจำเป็น X ความรุนแรง) จากตารางที่ ๒.๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/ พอใช้/ อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่ในการปฏิบัติงาน

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control

Matrix Assessment ในตารางที่ ๒.๕ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนตามลำดับความรุนแรง (กรณีทีหน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในตารางที่ ๒.๕ ไม่พบว่าความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในระดับสูง ค่อนข้าง สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในเชิงเฝ้าระวังหรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดกความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน นำมาประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนเพิ่มเติม)

ตารางที่ ๒.๖ ตัวอย่างตารางมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง	มาตรการในการป้องกันความเสี่ยง

ตารางที่ ๒.๖ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงจากตาราง ๒.๕ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำตามแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวังเป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมตามแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงตักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพอย่างน้อยเพียงใดโดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงออกเป็น ๓ สีได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ตารางที่ ๒.๗ ตัวอย่างตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	กิจกรรม	เหตุการณ์	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

ตารางที่ ๒.๗ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๒.๖ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะตามสี	นิยาม
สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันที่ตามมาตราการ / นโยบาย/โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ลดลงระดับรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตราการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลการบริหารความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๖ ว่ามีสถานะความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลสถานะความเสี่ยง (ตามสี)

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๒.๘ ตัวอย่างตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยง (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

สรุปแนวคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Assessment)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ในการปฏิบัติงาน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหายและดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ สรุปผลการศึกษาแนวคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) ได้ว่า ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงมีจำนวน ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยง ซึ่งขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมาประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

เป็นการให้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละ ๑ โอกาส / ความเสี่ยงออกตามรายสีไฟจราจร ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีแดง โดยระบุสถานะของความเสียหายตามระดับสีไฟจราจร โดยที่สถานะสีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำที่สุด ไปจนถึงสถานะสีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

เป็นการนำโอกาส / ความเสี่ยง ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง จนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

เป็นการนำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น X ความรุนแรง) จากขั้นตอนที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับอ่อน

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

Risk -Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับความรุนแรง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เป็นการติดตามเฝ้าระวัง และเป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมตามแผน

บริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกัน หรือ แก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพอย่างน้อยเพียงใดโดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงมีสถานะความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลสถานะความเสี่ยง (ตามสี)

ส่วนที่ ๓

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของโรงเรียนชุมชนบัวคำ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของโรงเรียนชุมชนบัวคำ งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยการค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification) ได้คัดเลือกงานที่ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจำนวน ๖ เรื่องประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ
  ๒. ความเสี่ยงในการให้และการรับรองของขั้วสัญญาใจเพื่อหวังความก้าวหน้า
  ๓. ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
  ๔. ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน
  ๕. ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมฝึกดูงานประชุมและสัมมนา
  ๖. ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ ผลกระทบระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk Identification)

จากการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยง มาทำการระบุความเสี่ยงลงในประเภทของความเสียหายซึ่งเป็น Know Factor และ Unknown Factor ดังตารางที่ ๓.๑ สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ ผลการระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติ	รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	<p>ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอน หากมีผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้</p> <p>๒) การตรวจรับไม่ได้ตรวจสอบ หรือแจ้งนับจำนวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน</p> <p>๓) ผู้ปฏิบัติงานที่มาบรรจุ/รับผิดชอบงานใหม่มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย เนื่องจากระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องมีจำนวนค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด</p> <p>๔) การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามราคาตามท้องตลาดทั่วไป</p>	-	✓
๒	<p>ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ</p> <p>เพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>-ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ การให้และการรับรองของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๒) ข้าราชการในสังกัดรับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ส่วนตน</p>	-	✓

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติ	รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	
		Know Factor	Unknown Factor
๓	<p>ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินราชการ</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตนหรือนำไปให้ผู้อื่น</p> <p>๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้องกล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของราชการ หรือขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา</p> <p>๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ</p> <p>๕) ขาดการติดตาม การนำทรัพย์สินของราชการคือตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	-	✓
๔	<p>ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการที่เป็นเท็จ</p> <p>๒) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	-	✓

<p>๕</p>	<p>ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จ ไม่ได้ดำเนินการตามที่ขออนุมัติไว้</p> <p>๒) จัดทำโครงการต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง หรือ ที่เกินความจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่าและไม่โปร่งใส</p> <p>๓) ผู้เข้าร่วมประชุม/อบรม ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายของโครงการที่อนุมัติดำเนินการ</p>	<p>-</p>	<p>✓</p>
<p>๖</p>	<p>ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้อง</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เช่น มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง</p> <p>๒) แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่</p> <p>๓) กระบวนการตรวจรับพัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด</p> <p>๔) การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องหรือ กีดกัน และไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการตามกำหนด ๓ รายจริง</p> <p>๕) การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการเพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไป</p>	<p>-</p>	<p>✓</p>

จากตารางที่ ๓.๑ ผลการระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานพบว่า ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีจำนวน ๗ เรื่องได้แก่ ๑) ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ ๒) ความเสี่ยงในการให้และการรับของวัสดุสิ้นเปลืองเพื่อหวังความก้าวหน้า ๓) ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของราชการ ๔) ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน ๕) ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ๖) ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องและ โดยทั้ง ๖ เรื่องจัดเป็นเป็นความเสี่ยง ประเภท Unknown Factor คือ เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆแต่ยังไม่เคยมีประวัติเกิดขึ้นก่อน

๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk Identification)

ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk Identification) จากตารางที่ ๑ มาแยกตามรายสีไฟจราจร เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สรุปผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

ตารางที่ ๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน แยกตามรายสีไฟจราจร

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระบบ		✓		
	๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอนหากมีผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียวอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้		✓		
	๒) การตรวจรับไม่ได้ตรวจสอบหรือเจงนับจำนวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน		✓		
	๓) ผู้ปฏิบัติงานที่มาบรรจุรับผิดชอบงานใหม่มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย เนื่องจากระเบียบกฎหมายเกี่ยวข้องมีจำนวนค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด		✓		
	๔) การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามราคาตามท้องตลาดทั่วไป		✓		

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒	ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า				
	๑) การให้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ การให้และของของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า	✓			
	๒) ข้าราชการในสังกัด รับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อแลกกับผลประโยชน์ส่วนตน	✓			
๓	ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของราชการ		✓		
	๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตนหรือนำไปให้ผู้อื่น				
	๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของราชการ หรือ ขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด	✓			
	๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา		✓		
	๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ	✓			
๔	ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน				
	๑) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการที่เป็นเท็จ		✓		
	๒) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓		
๕	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา				
	๑) จัดทำโครงการการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมสัมมนาเป็นไม่ได้ดำเนินการตามอนุมัติไว้		✓		
	๒) จัดทำโครงการต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝงหรือความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่าและไม่โปร่งใส		✓		
	๓) ผู้เข้าร่วมประชุม/อบรม ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายของโครงการที่อนุมัติดำเนินการ		✓		

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๖	ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง				
	๑) การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เช่น มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง		✓		
	๒) แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่		✓		
	๓) กระบวนการตรวจรับพัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด		✓		
	๔) การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องหรือ กีดกันและไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการตามกำหนด ๓ รายจริง		✓		
	๕) การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการเพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน		✓		
๗	ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของราชการ				
	๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตนหรือนำไปให้ผู้อื่น		✓		
	๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของราชการ หรือขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด		✓		
	๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา		✓		
	๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ		✓		
๕) ขาดการติดตาม การนำทรัพย์สินของราชการคือตามระยะเวลาที่กำหนด		✓			

จากตารางที่ ๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน แยกตามรายสีไฟจราจร พบว่า ในภาพรวมมีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ ๒) ความเสี่ยงในการให้และการรับรองของขวัญ สิ้นน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า ๓) ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน ๔) ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ๕) ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้ รองลงมา มีสถานะความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงในการขอใช้รถราชการของส่วนกลาง และ ๒) ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนาเนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนทั้งภายในสำนักและระหว่างสำนักยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน

๓.๓ ผลการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

จากการวิเคราะห์โอกาสของความเสี่ยงการทุจริต ร่วมกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและระดับความรุนแรงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สามารถสรุปเป็นผลการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยงได้ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๓ ผลการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk level matrix)

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	
๑	<p>ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>๑)กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอน หากมี ผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้</p> <p>๒) การตรวจรับไม่ได้ตรวจสอบ หรือแจ้งนับจำนวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน</p> <p>๓) ผู้ปฏิบัติงานที่มาบรรจุ/รับผิดชอบงานใหม่มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยเนื่องจากระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องมีจำนวนค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด</p> <p>๔) การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามราคาตามท้องตลาดทั่วไป</p>	๒	๓	๖	

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
๒	<p>ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ</p> <p>เพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๑) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ การให้และการรับรองของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๒) ข้าราชการในสังกัด รับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ส่วนตน</p>	๒	๓	๖
๓	<p>ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p> <p>๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตน หรือนำไปให้ผู้อื่น</p> <p>๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของราชการ หรือ ขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา</p> <p>๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ</p> <p>๕) ขาดการติดตาม การนำทรัพย์สินของราชการคือตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	๒	๒	๔

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
๔	ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน ๑) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการและในวันหยุดราชการที่เป็นเท็จ ๒) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการและในวันหยุดราชการไม่เป็นไปตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	๓	๖
๕	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมคิ งานประชุมและสัมมนา ๑) จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนาเป็นเท็จ ไม่ได้ดำเนินการ ตามที่ขออนุมัติไว้ ๒) จัดทำโครงการต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ อื่นแอบแฝงหรือ ที่เกินความจำเป็นทำให้การ ใช้จ่ายงบ ประมาณไม่คุ้มค่าและไม่โปร่งใส ๓) ผู้เข้าร่วมประชุม/อบรม ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้า หมายของโครงการที่อนุมัติดำเนินการ	๒	๓	๖

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม = จำเป็น X รุนแรง
๖	<p>ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง</p> <p>๑) การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เซ่นกำหนดมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง</p> <p>๒) แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่</p> <p>๓) กรรมการตรวจรับพัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด</p> <p>๔) การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องหรือ กีดกันและไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการตามกำหนด ๓ รายจริง</p> <p>๕) การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการเพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน</p>	๒	๓	๖

จากตารางที่ ๓.๓ ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์ระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk level matrix) พบว่า ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ เรื่อง มีค่าความเสี่ยงรวมสูงสุด โดยมีค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๖ ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ ๒) ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า ๓) ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน ๔) ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ๕) ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง รองลงมา มีค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ ๔ ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงในการขอใช้ราชการของส่วนกลาง และ ๒) ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

ตารางที่ ๓.๔ ผลการวิเคราะห์ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD ๑
๑	<p>ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอน หากมี ผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้</p> <p>๒) การตรวจรับไม่ได้ตรวจสอบ หรือแจ้งนับจำนวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน</p> <p>๓) ผู้ปฏิบัติงานที่มาบรรจุ/รับผิดชอบงานใหม่มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยเนื่องจากระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องมีจำนวนค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอดเวลา</p> <p>๔) การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามราคาตามท้องตลาดทั่วไป</p>	๒	-
๒	<p>ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๑) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์การให้และการรับรองของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๒) ข้าราชการในสังกัด รับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ส่วนตน</p>	๒	-

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD ๑
๓	ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตนหรือนำไปให้ผู้อื่น ๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของราชการหรือขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด ๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา ๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ ๕) ขาดการติดตาม การนำทรัพย์สินของราชการคือตามระยะเวลาที่กำหนด	๒	-
๔	ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน ๑) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการที่เป็นเท็จ ๒) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	-
๕	ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา ๑) จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงานประชุมและสัมมนาเป็นเท็จ ไม่ได้ดำเนินการตามที่ขออนุมัติไว้ ๒) จัดทำโครงการต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝงหรือ ที่เกินความจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่าและไม่โปร่งใส ๓) ผู้เข้าร่วมประชุม/อบรม ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายของโครงการที่อนุมัติดำเนินการ	๒	-

ที่	ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD ๑
๖	<p>ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง</p> <p>๑) การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เช่น กำหนดมีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง</p> <p>๒) แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่</p> <p>๓) กรรมการตรวจรับพัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด</p> <p>๔) การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องหรือ กีดกันและไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการตามกำหนด ๓ รายจริง</p> <p>๕) การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการเพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน</p>	๒	-

จากตารางที่ ๓.๔ ผลการวิเคราะห์ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน พบว่า ความเสี่ยงทั้ง ๗ เรื่อง มีความจำเป็นของการเฝ้าระวังความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนสูง ซึ่งต้องทำการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น โดยความเสี่ยงทั้ง ๗ เรื่อง มีค่าของ MUST อยู่ในระดับ ๒ ทุกข้อ

๓.๔ ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (Risk- Control Matrix Assessment)

เมื่อนำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ ๓.๔ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุประดับการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๕ ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. ความเสี่ยงในดการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไป ตามระเบียบ	ดี	-	-	สูง (๖)
๒. ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อความก้าวหน้า	พอใช้	-	-	สูง (๖)
๓. ความเสี่ยงในการขอใช้ราชการของส่วน กลาง	ดี	-	-	สูง (๖)
๔. ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน	พอใช้	-	-	สูง (๖)
๕. ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษางาน ประชุม สัมมนา	พอใช้	-	-	สูง (๖)
๖. ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อ ประโยชน์ต่อพวกพ้อง	ดี	-	-	สูง (๖)
๗. ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	พอใช้	-	-	สูง (๖)

จากตารางที่ ๓.๕ ผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน พบว่า ค่าการควบคุม
ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีค่าความเสี่ยงระดับสูง สูง (๖)

ส่วนที่ ๔

มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ของโรงเรียนโนนฮ่องวิทยาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จากผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของโรงเรียนชุมชนบัวคำ งาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในด้านระดับความรุนแรง และโอกาสในการเกิดความเสี่ยงต่าง ๆ นั้น จึงได้นำข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน

ที่	ความเสี่ยงฯ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	<p>ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอน หากมีผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้</p> <p>๒) การตรวจรับไม่ได้ตรวจสอบ หรือแจ้งนับจำนวนอย่างละเอียดถี่ถ้วน</p> <p>๓) ผู้ปฏิบัติงานที่มาบรรจุ/รับผิดชอบงานใหม่มีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยเนื่องจากระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องกับมีจำนวนค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด</p> <p>๔) การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามมาตรฐานราคากลางที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามราคาตามท้องทั่วไป</p>	<p>๑. กำหนดระบบการตรวจสอบที่ชัดเจนเน้นการสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ให้บุคลากรมีส่วนร่วม</p> <p>๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรมระเบียบและแนวทางการปฏิบัติด้านการพัสดุ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นการทบทวนกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นปัจจุบัน</p> <p>๓. กำหนดการตรวจสอบและรับรองของเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างโดยการให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ/กรรมการ กำหนดราคากลางจัดหาพัสดุและตรวจรับพัสดุหรือการจ้างที่มีมูลค่าเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทรับรองตนเองว่าไม่ได้มีส่วนร่วมได้เสียเกี่ยวข้องทับซ้อนและไม่มีส่วนได้ส่วน เสียใดๆ กับผู้เสนองานหากรับรองข้อมูลอันเป็นเท็จจะยินยอมให้ดำเนินการทางวินัย</p> <p>๔. การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบราคากลาง จัดทำระบบตรวจสอบวัสดุคงเหลือออนไลน์ เป็นต้น</p>

ที่	ความเสี่ยงฯ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒	<p>ความเสี่ยงในการให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>-ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ การให้ และการรับรองของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า</p> <p>๒) ข้าราชการในสังกัด รับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ ส่วนตน</p>	<p>๑. สร้างความตระหนักรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับการให้สินบน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติดังกล่าว</p> <p>๒. จัดทำประกาศ เรื่อง การให้และรับของขวัญในช่วงเทศกาลแจ้งให้บุคลากรในสำนักทราบและถือปฏิบัติ โดยทั่วกัน</p> <p>๓. กรณีมีความจำเป็นที่จะต้องรับหรือต้องให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา หรือตามปกติประเพณีนิยม หรือ เพื่อเป็นการรักษา มิตรภาพความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ก่อนการให้ หรือของขวัญ ของกำนัล ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่า ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนั้นจะต้องมีมูลค่า แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท</p> <p>๔. กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ให้ปฏิบัติตาม มาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเคร่งครัด</p>

ที่	ความเสี่ยงฯ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓	<p>ความเสี่ยงในการใช้ทรัพย์สินราชการ</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) การนำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของตนหรือนำไปให้ผู้อื่น</p> <p>๒) พฤติกรรมการขอยืมทรัพย์สินเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ไม่มีเอกสารการยืมทรัพย์สินของทางราชการ หรือขาดการอนุญาตในการยืมทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๓) ผู้ยืมไม่นำทรัพย์สินของราชการมาคืนตามกำหนดเวลา</p> <p>๔) ขาดการควบคุม กำกับ และดูแลตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ</p> <p>๕) ขาดการติดตาม การนำทรัพย์สินของราชการคือตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>๑. การจัดคู่มือการให้ทรัพย์สินของราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒. สร้างความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจคู่มือระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. มีการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามคู่มือระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัด</p> <p>๔. ส่งเสริมให้เกิดความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ โดยการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในสังกัด โดยเฉพาะข้าราชการบรรจุใหม่</p> <p>ส่วนรวม</p> <p>๕. จัดทำทะเบียนคุมการยืม – คืนทรัพย์สินของราชการ</p>

ที่	ความเสี่ยงฯ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔	<p>ความเสี่ยงในการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการที่เป็นเท็จ</p> <p>๒) เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบ แนวทางการใช้ จ่ายเงิน พร้อมกำกับถึงโทษจากการทุจริต</p> <p>๒. ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความอายต่อ การทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรผู้ ปฏิบัติงาน</p> <p>๓. ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ เรื่องการเบิกจ่ายค่า ตอบแทนให้เป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมายที่กำหนด</p>
๕	<p>ความเสี่ยงในการจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่</p> <p>๑) จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนาเป็นเท็จ ไม่ได้ดำเนินการตามที่ขออนุมัติไว้</p> <p>๒) จัดทำโครงการต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง หรือ ที่เกินความจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ คุ้มค่าและไม่โปร่งใส</p> <p>๓) ผู้เข้าร่วมประชุม/อบรม ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย ของโครงการที่อนุมัติดำเนินการ</p>	<p>๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับติดตาม ตรวจสอบการ ดำเนินโครงการต่างๆ</p> <p>๒. ตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามผลการ ดำเนินงานที่เป็นจริง ทางด้านกิจกรรมจำนวนผู้เข้า อบรมระยะเวลาและการจัดการต่างๆ ที่สอดคล้องและ เป็นตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. รายงานผลการดำเนินโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนาให้ผู้อำนวยการสำนักทราบทุกครั้ง เพื่อเป็นการกำกับติดตาม</p>

ที่	ความเสี่ยงฯ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๖	<p>ความเสี่ยงในการจัดหาพัสดุโดยการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง</p> <p>- ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้แก่</p> <p>๑) การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เช่น มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง</p> <p>๒) แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่</p> <p>๓) กระบวนการตรวจรับพัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด</p> <p>๔) การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงซึ่งอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องหรือ กีดกันละไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการตามกำหนด ๓ รายจริง</p> <p>๕) การแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานอย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้องมาเป็นคณะกรรมการเพื่อการใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ต้องการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน</p>	<p>๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม พ.ร.บ การจัดซื้อจัดจ้าง หลักเกณฑ์ และแนวทางการ จัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. จัดประชุม อบรม เจ้าหน้าที่พัสดุด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ รวมทั้ง กฎกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถตามลักษณะงาน และเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม</p> <p>๔. จัดทำคู่มือสำหรับคณะกรรมการตรวจรับงาน หรือ กำหนดกระบวนการตรวจรับงานที่รัดกุม รอบคอบตามลักษณะงาน ให้ครบถ้วน สมบูรณ์ตามสัญญาจ้างและบริหารสัญญาจ้างอย่างใกล้ชิด</p>